

Ons kenmerk 1784177
Onderwerp Ontwikkelingen Asiel en Integratie en huisvesting Statushouders – april 2026
Datum 15 april 2026

Geachte leden van de raad,

Via deze kwartaal-raadsinformatiebrief informeren wij u over de ontwikkelingen rondom het onderwerp asiel en integratie en de huisvesting van statushouders in Vijfheerenlanden. Op 20 januari 2026 heeft u de laatste kwartaal raadsinformatiebrief ontvangen (kenmerk: 1764386).

Asielopgave

Op moment van schrijven zijn de eerste 45 vluchtelingen aan de Ir. D.S. Tuijnmanweg in Vianen inmiddels vier weken opgevangen. U bent daar op 4 maart 2026 over geïnformeerd via een raadsinformatiebrief (kenmerk: 1777117). Ondertussen wordt gestaag gewerkt aan de verbouwing. Die verloopt volgens planning waarmee de verwachting is dat in juni a.s. de noodopvanglocatie gereed is en volledig in gebruik genomen wordt. Op dat moment voldoen we als gemeente aan onze opgave volgend uit de Spreidingswet. Op de locatie hebben, naast de huidige vrijwilligers, meerdere inwoners van Vijfheerenlanden zich gemeld die vrijwilligerswerk voor en met de vluchtelingen op de locatie willen doen.

Op 10 maart jl. bent u door ons via een raadsinformatiebrief (kenmerk: 1777602) geïnformeerd over de tweede cyclus van de Spreidingswet, gestart op 27 februari 2026. In de raming is voor de gemeente Vijfheerenlanden een indicatieve opgave van 327

opvangplaatsen opgenomen. De definitieve opgave volgende uit het Verdeelbesluit vanuit de eerste tranche van de Spreidingswet bedroeg voor onze gemeente 338 opvangplekken.

De nieuwe indicatieve opgave past en is uitvoerbaar binnen het raadsbesluit van 17 april 2025.

Op 10 maart jl. bent u ook geïnformeerd over de bezwaarprocedure rondom de opvanglocatie aan de Ir. D.S. Tuijnmanweg 1d – 3 – 5 in Vianen.

De zitting hiervoor heeft plaatsgevonden op 3 april jl. De Commissie bezwaar brengt een advies uit over de bezwaarschriften. Op basis van het uitgebrachte advies van de Commissie volgt besluitvorming in het college. Wanneer hieruit volgt dat de omgevingsvergunning moet worden aangepast, dan zullen wij bij de raad terugkomen om een eventueel gewijzigd advies te vragen.

Taakstelling Huisvesting Statushouders

Voor het jaar 2025 bedroeg de totale taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders 97 personen. In samenwerking met de woningcorporaties heeft de gemeente voldoende statushouders gehuisvest. Naast plaatsing binnen de reguliere sociale huursector is aanvullend ingezet op kamergewijze verhuur gericht op met name alleenstaande statushouders. Deze maatregelen hebben geleid tot volledige realisatie van de taakstelling voor 2025, maar niet op het inlopen van de huidige achterstand. De provincie Utrecht heeft op 26 februari jl. laten weten dat de gemeente voldoende statushouders heeft gehuisvest om op trede 3 van de interventieladder te blijven staan. De taakstelling voor het eerste half jaar van 2026 bedraagt 52 personen. Daarnaast is er sprake van een achterstand uit 2025 van 65 personen. Dit brengt de totale opgave op 117 op te vangen personen.

In bestuurlijk overleg met de provincie worden vervolgstappen verkend om de huisvestingsopgave te versnellen en de achterstand terug te dringen met als doel een trede lager op de interventieladder te worden geplaatst. Gelet op de structurele schaarste op de woningmarkt, de relatief hoge instroom van alleenstaanden en de bestaande achterstand uit eerdere perioden blijft het realiseren van de taakstelling een substantiële opgave.

Monnikendreef

Op 9 december 2025 heeft een zitting plaatsgevonden in de beroepsprocedure tegen de omgevingsvergunning voor het project Monnikendreef. De uitspraak op de zaak is al twee keer door de rechtbank verdaagd. Voor nu wordt in april 2026 de uitspraak in deze zaak verwacht. De planning om voor de tweede helft van 2025 de woningen, bedoeld voor starters en statushouders op te leveren, is niet gehaald. Er is in oktober een wijzigingsverzoek met betrekking tot de al ontvangen subsidie ingediend bij het ministerie

van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In het wijzigingsverzoek is de einddatum op de tweede helft van 2026 gezet. Een officiële reactie vanuit BZK wordt tevens in april 2026 verwacht.

Burghof (voorheen Burggraaf)

Over dit project wordt u voor half mei a.s. via een aparte raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Opvang Oekraïense ontheemden

In de gemeentelijke Oekraïne-opvang worden op dit moment 183 ontheemden opgevangen, waarvan acht op onze zorglocatie aan de Kerkstraat in Meerkerk. De huurovereenkomst van deze locatie eindigt per 1 juli 2026. Om opvang te kunnen blijven bieden aan Oekraïners met emotionele en psychische uitdagingen, onderzoeken wij op dit moment of vervolglocatie gevonden kan worden.

In de particuliere opvang verblijven op dit moment 20 Oekraïense ontheemden. Daarnaast wonen er meerdere Oekraïners in onze gemeente die in hun eigen huisvesting hebben voorzien of in een woning van een werkgever wonen.

Het vorige kabinet is gestart met het ontwikkelen van een langetermijnbeleid voor de overgang van de tijdelijke bescherming van Oekraïners (tot 4 maart 2027) naar een legale verblijfsstatus. Het is nu aan het nieuwe kabinet om verdere invulling te geven aan dit beleid en nog eventuele wijzigingen door te voeren.

Zoals het er nu naar uitziet kunnen Oekraïners vanaf maart 2027 een tijdelijke verblijfsstatus in Nederland krijgen voor de duur van maximaal drie jaar (tot maart 2030). Vanaf maart 2027 wordt de rechtspositie van Oekraïners genormaliseerd. Dit betekent dat de opvang stopt en over moet gaan in duurzame huisvesting. Oekraïners moeten dan ook zelf voorzien in hun levensonderhoud. Waar dat niet lukt kunnen zij terugvallen op de Participatiewet.

Met name de overgang van opvang naar duurzame huisvesting per maart 2027 stelt onze gemeente voor een enorme opgave. Hoewel Oekraïners altijd de keuze kunnen maken om vrijwillig terug te keren naar hun vaderland, verwachten we dat een groot deel van de Oekraïners gebruik zal maken van de mogelijkheid om nog tot maart 2030 in ons land te blijven wonen. Vanuit landelijk langetermijnbeleid betekent dit dat wij als gemeente

de Oekraïners duurzame huisvesting moeten bieden. We onderzoeken op welke wijze we hier als gemeente invulling aan kunnen geven.

Wij blijven u periodiek informeren over de voortgang en ontwikkelingen op het gebied van asiel en huisvesting van specifieke doelgroepen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

de burgemeester,

W.J. (Judith) de Jonge

S. (Sjors) Fröhlich